

Panorama Soruyor

2024 ABD Başkanlık Seçimleri ve Küresel Siyaset - Onur İşçi

2024 U.S. Presidential Elections and Global Politics

1. ABD dış politikası üzerindeki siyasi görüş ayrılıkları 2024 ABD Başkanlık seçimlerini ne ölçüde etkileyecektir?
2. Ukrayna'daki savaş göz önüne alındığında, Kasım 2024'ten sonra Demokratların ya da Cumhuriyetçilerin kazanması durumunda ABD'nin Rusya'ya yönelik dış politikasındaki değişimin sınırları nelerdir?
3. Son on yılda ABD-Türkiye ilişkilerinde yaşanan iniş çıkışları göz önünde bulundurarak, Kasım 2024'ten sonra Demokratların ya da Cumhuriyetçilerin kazanması durumunda ABD'nin Türkiye'ye yönelik dış politikasındaki değişimin sınırları nelerdir?

Doç. Dr. Onur İşçi
Kadir Has Üniversitesi

2024 yılı, dünya genelinde 60'tan fazla ülkede yaklaşık 2 milyar seçmenin sandık başına gitmesinin beklendiği "süper seçim yılı" olarak nitelendiriliyor. Değişim umanlar için bu seçimlerin bazıları "dönüm noktası" olma potansiyeline sahipken, seçim öncesi coşkuyu abartılı bulan şüpheciler için sonuç her zamanki gibi olacak. Özellikle bir seçimin çok dikkat çekeceği kesin. ABD başkanlık seçimleri yaklaşırken, Joe Biden ve Donald Trump arasındaki rövanştan endişe duyan kutuplaşmış bir Amerikan seçmen kitlesi görüyoruz.

Vaşington'da dört yıl öncesinden tanıdık sorular duyuyoruz: Kasım ayındaki seçimleri Trump kazanırsa, bu Amerikan demokrasisinin sonu anlamına gelir mi? Eğer bir cumhuriyetçiyse, Joe Biden yönetiminde ülkenin küresel siyasette aldığı yön göz önüne alındığında şu anda ne kadar endişelisiniz? Trump'ın Iowa, New Hampshire ve Nevada'daki önseçim zaferlerine bakılırsa, onun Cumhuriyetçi

Parti adaylığı kazanması çok muhtemel ve bu da Trump'ın art arda üç önseçimi kazanan ilk aday olacağı anlamına geliyor. Öte yandan Demokratlar 2022 ara seçimlerinde kırmızı bir dalgayı savuşturdu ve Biden'ın ekonomi alanındaki sicili düşük işsizlik rakamlarıyla sağlam görünüyor. Biden ayrıca Enflasyon Azaltma Yasası gibi yasaları geçirme konusunda da önemli bir başarı gösterdi.

Ancak seçimler kamuoyunun algısıyla ilgili ve istatistikler ile seçmenlerin ABD ekonomisini nasıl algıladığı arasında bir uçurum var. İyimserlerin Biden'ın anti-MAGA (Make America Great Again) koalisyonuyla seçime girebileceğine dair inançlarının aksine, demokratlar Başkan'ın yaşlılığıyla ilgili meseleleri savunmakta zorlanıyor. Birçok demokrat ise yeniden seçilmesi halinde önümüzdeki dört yıl içinde partinin mesajını düzgün bir şekilde iletebileceğinden ve vaatlerini yerine getirebileceğinden endişe ediyor.

Trump'un başkanlık döneminin sonlarına geldiği 2020'nin aksine, küresel salgın sona erdi, ancak dünyanın dört bir yanındaki bölgesel çatışmaların hem sayısı hem şiddeti arttı ve ABD siyaseti çok daha kutuplaşmış görünüyor. ABD'nin küresel düzende oynamaya devam ettiği rol göz önüne alındığında, sadece Amerikan seçmenleri değil, Türkler de dahil olmak üzere tüm ülkelerin vatandaşları, şu anda Trump ve Biden arasında yazı tura gibi görünen seçime büyük önem veriyor. Şu anda pek çok şey belirsiz, ancak ileriye dönük olarak, bir grup bölge uzmanına Biden veya Trump'ın zaferinin küresel politika ve bölgesel krizler üzerindeki potansiyel sonuçlarına ilişkin üç soru sorduk.

Prof. Dr. Michael A. Reynolds
Princeton Üniversitesi

Şu anda, hem Amerika içinde hem de dışında, son on yıldaki iç kutuplaşmanın etkili Amerikan dış politikasına yönelik en büyük tehdit olduğuna dair yaygın bir fikir birliği var. Ancak ben bu görüşün eksik ve belki de temelden hatalı olduğuna inanıyorum. Soğuk Savaş'ın sona ermesinden bu yana Amerikan dış politikasına yönelik iki partinin de desteği oldukça istikrarlı olmuştur.

Örneğin, Barack Obama'nın selefi George W. Bush'unkinden temelde farklı bir dış politika izleyeceğini vaat ettiği için seçildiğini belirtmek gerekir. Ancak Obama, başlangıçtaki bazı retorik değişiklikleri bir kenara bırakırsak, Bush ile aynı temel politikaları sürdürmekle kalmamış, aynı zamanda Bush'un drone saldırıları gibi bazı imza taktiklerinin kullanımını yoğunlaştırmış ve genişletmiştir. Trump bile, kendisini eleştirenlerin çılgınca telaşına rağmen, Amerikan dış politikasında gerçek anlamda bir yeniden yönlendirme gerçekleştirememiştir. Ancak Trump'ın görev süresi, dış politika camiasını da içeren devasa Amerikan ulusal güvenlik kurumunun sağlam bir yönelime, özerkliğe ve politika belirleme hakkına dair güçlü bir inanca sahip olduğunu ortaya koymuştur. Dolayısıyla sorun, partizan kamçulamalarla irrasyonel hale gelen bir dış politika değildir. Bunun yerine, bir seri başarısızlık üreterek ve ardından bu başarısızlıklarda inatla ısrar ederek temel mantıksızlığını ortaya koyan bir dış politikadır.

Ukrayna'daki savaş, Irak'ın işgali fiyaskosunu bile geride bırakarak, en azından Soğuk Savaş'ın sona ermesinden bu yana en önemli Amerikan dış politika hatası olacak gibi görünüyor. 1990'ların başından 2000'lere kadar çok sayıda diplomat, istihbarat yetkilisi ve akademisyen NATO'nun Doğu Avrupa'ya, özellikle de Ukrayna'ya genişlemesine karşı şiddetle uyarıda bulunmuş, bunun Amerikan çıkarlarının periferinde olduğu bir bölgede Rusya'nın tepkisini kışkırtma potansiyeli yüzünden son derece akıl dışı olduğunu belirtmişlerdi. Halihazırdaki CIA Direktörü ve eski Rusya Büyükelçisi William Burns, Ukrayna'nın NATO üyeliğinin siyasi yelpazedeki Ruslar için bir "kırmızı çizgi" teşkil ettiği uyarısında bulundu. Benzer şekilde, eski CIA Direktörü ve hem George W. Bush hem de Obama dönemlerinde Savunma Bakanlığı yapmış olan Robert Gates de 2014 yılında Vaşington'un Gürcistan ve Ukrayna'nın NATO üyeliğini isteyerek NATO'yu fazla genişlettiğini yazmış ve Ukrayna'nın adaylığını "muazzam bir provokasyon"

olarak nitelendirmişti. Yine de Amerika, Maidan protestoları ve Ukrayna Devlet Başkanı Yanukoviç'in devrilmesi yoluyla Ukrayna'da nüfuz arayışını sürdürdü. Rusya'nın Kırım'ı ilhak etmesinin ardından ABD, hem Obama hem de Trump yönetimleri altında, Ukrayna ordusunun ve istihbarat servislerinin silahlandırılmasını ve eğitilmesini daha da arttırarak olayları Rusya'nın kritik avantajlara sahip olduğu bir hesaplaşmaya doğru itti.

O zamandan bu yana Amerika savaşa neredeyse bir muharip olarak katıldı. NATO müttefikleriyle birlikte Ukrayna silahlı kuvvetlerine doğrudan istihbarat desteği sağladı ve Ukrayna'ya on milyarlarca dolarlık askeri yardımda bulundu. Uzun zamandır de yaptırımlar ve Rus mali varlıklarına el koyma yoluyla Rusya'yı ekonomik olarak çökertmek için kapsamlı bir kampanya yürütüyor. Ancak savaşın üçüncü yılında Ukrayna ordusu güçsüz düşmüş, sayıca az ve silahsız durumda. Bir yıl önce ABD'li politikacılar ve yetkililer övünerek ABD'nin askeri yardımını akıllı bir yatırıma benzetiyorlardı çünkü Ukrayna hızla Rus öldürüyordu. Ancak bugün Rusya boyun eğmiyor ve silahlı kuvvetleri önemli ölçüde daha etkili. Ukrayna askeri ve ekonomik olarak bocalıyor. ABD, Orta Doğu'da potansiyel bir bölgesel savaş ve Tayvan konusunda Çin ile olası bir hesaplaşma ile uğraşırken, Ukrayna savaşı sınırlı Amerikan gücünü ve dikkatini tüketiyor. Her ne kadar Cumhuriyetçi Parti'den bazı sesler büyüyen bu felaket ve buna yol açan pervasızlık hakkında kuşkularını dile getirirse de, bunlar azınlık sesler. Vaşington'daki iki partili düzen savaşa bağlı kalmaya devam ediyor. Her halükarda Vaşington Ukrayna'yı Afganistan'ı terk ettiği kadar kolay terk edemez çünkü Rusya Taliban'dan çok daha yetenekli bir düşman. Dolayısıyla Vaşington, hangi parti başkan olursa olsun, Rusya'yı meşgul edecek kadar Ukrayna'yı desteklemek zorunda kalacaktır.

Hangi parti kazanırsa kazansın, daha geniş bir bölgede veya dünyada jeopolitikte büyük bir değişiklik olmadığı sürece, ABD-Türkiye ilişkilerinde önemli bir iyileşme beklemek için çok az neden görüyorum. Türkiye'nin şu anda ABD içinde Demokratları ya da Cumhuriyetçileri etkileyecek bir seçmen kitlesi yok. Aslında Türkiye'nin Vaşington'daki geleneksel birincil destekçileri olan Pentagon ve savunma sanayii Türkiye'ye karşı belirgin bir şekilde soğuk davranmaya başladı. Birincisi Türkiye'nin bir müttefik olarak kendi rolünü oynamayı reddettiğini düşünerek hayal kırıklığına uğrarken, ikincisi Türk savunma sanayii kendi silah sistemlerini üretmeye başladığı için Türkiye'ye silah satışından daha az kazanç

elde ediyor. Ankara ise ABD'nin istikrarlı ve iyi niyetli, ancak bazen hayal kırıklığı yaratan bir hamiden düzensiz, hayal kırıklığına uğramış ve hatta belki de istismarcı bir ortağa dönüştüğünü görüyor. Vaşington'un PKK'nın Suriye'deki uzantısı YPG ile işbirliğinde Türkiye'nin güvenliğini göz ardı etmesi ve Fethullah Gülen'e ev sahipliği yapması sadece Türkiye'nin güçlü ulusal güvenlik camiasını değil, Türk kamuoyunu da yabancılaştırıyor.

Bu, ABD-Türkiye ilişkilerinin daha da kötüleşmeye mahkum olduğu anlamına gelmiyor. Türkiye jeostratejik değerini korumakta ve Amerika'nın üstünlüğünün Orta Doğu'dan Avrasya'ya kadar birçok bölge ve boyutta sorgulandığı bir dönemde Vaşington'un Türkiye'den konu bazında işbirliği ve yardım istemek için teşvikleri olacaktır. Ankara'nın ise yakın vadede Vaşington'dan uzaklaşmak için çok az teşviki var. Bunun yerine, özerkliğini genişletirken ABD ve NATO ile ilişkilerinden fayda sağlamaya devam edebilir. Asıl soru, Vaşington'un küresel üstünlüğünü korumaya çalışmaktan ne zaman vazgeçeceği ve bilinçli bir şekilde önceliklerini belirlemeye ve kaynaklarını yeniden tahsis etmeye başlayacağıdır. O zaman Vaşington Türkiye'nin artık ikincil bir müttefik olmadığını ve kendisine ihtiyaç duyulmadığını fark edebilir.

Dış politika 2024 Başkanlık seçimleri için ne kadar önemli olursa olsun, politika tartışmalarında büyük bir rol oynayacağını sanmıyorum - en azından Demokratlar Başkan Biden'ı kendi adayları olarak bitiş çizgisine sürükleyebilirlerse. Demokratların ön seçimlerindeki tüm münazaraları zaten iptal ettikleri ve ön seçim kurallarını Biden'a meydan okumayı imkansız hale getirecek şekilde düzenledikleri için, Demokratların Biden'ın bu sonbaharda da bir GOP (Cumhuriyetçi Parti) rakibiyle münazara etmek zorunda kalmamasını sağlayacaklarını umuyorum. Açıkçası Başkan Biden artık bırakın bir politika tartışmasını, düşmanca sorgulamaları bile kaldıracak kadar akli başında değil.

Prof. Dr. Sean McMeekin
Bard College, New York

Bununla birlikte, bazı seçmenlerin bu konuları dikkate almasını bekliyorum, çünkü Başkan Biden'ın dış politikası genel olarak çok feci durumda. Pek çok Cumhuriyetçi ve bazı Demokratlar, ABD'nin Ukrayna'da Rusya'ya karşı desteklediği pahalı vekâlet savaşından bıkmış durumda ki bu savaşı Ukrayna'nın kaybettiği artık giderek daha açık bir şekilde görülüyor. Orta Doğu'da genişleyen çatışma da bir endişe kaynağı ve özellikle Demokratlar için siyasi bir sorun; zira partinin sol kanadı, özellikle de genç seçmenleri, Başkan Biden ve parti teşkilatı Hamas'la olan acımasız savaşında İsrail'i desteklemeye devam etse de, İsrail'e karşı içten içe düşmanlık besliyor. Özellikle kilit bir eyalet olan Michigan'da Arapça konuşan seçmenler Biden'a karşı dönebilir ya da en azından gidip ona oy verme olasılıkları düşebilir.

Bence ABD'nin Ukrayna'ya verdiği mali destek zaten azalmaya başladı ve sonbaharda yapılacak seçimlerin sonucu ne olursa olsun muhtemelen azalmaya devam edecek. Bununla birlikte, diyelim ki Trump, Demokrat partililer tarafından kendisini oy pusulasından uzak tutmak için yürütülen "hukuk savaşından" bir şekilde kurtulur ve Başkan seçilirse, ABD'nin Ukrayna'ya verdiği desteğin daha da hızlı bir şekilde azalabileceğini düşünüyorum. Her ne kadar Biden'ın zaferi (ya da aday olamayacağı anlaşılırsa yerine geçecek Demokrat'ın zaferi) Ukrayna'nın bocalayan savaş çabalarına biraz daha zaman kazandıracak olsa da, korkarım ki Ukrayna'yı her iki durumda da oldukça kasvetli bir gelecek bekliyor.

Sonbaharda yapılacak seçimlerden sonra ABD-Türkiye ilişkilerinde dramatik bir değişiklik beklemiyorum. Bununla birlikte, eğer Trump bir şekilde kazanırsa, Cumhurbaşkanı Erdoğan'a ulaşmak için çaba sarf edeceğini düşünüyorum, belki

ilk öncelik olarak değil ama sadece ABD dış politikasına biraz pragmatizm kazandırmaya çalışırken. Demokratlar Beyaz Saray'ı kontrol ettiklerinde, Dışişleri Bakanlığı, CIA ve medyadaki müttefiklerinin de yardımıyla ABD dış ilişkilerini "ahlakileştirme" eğilimindedirler - ki Dışişleri Bakanlığı, CIA ve ulusal medyadaki neredeyse herkes Demokrat olduğu için bu aslında gereksizdir. Trump, Demokratların ya da daha ideolojik düşünen Cumhuriyetçilerin (örneğin Lindsey Graham ya da ondan önce John McCain gibi "yeni muhafazakar" Senatörler) aksine, dış ilişkilere daha çok ABD'nin temel çıkarları ve kişisel ilişkiler açısından bakıyor. Örneğin Trump, Suudi Arabistan'ı geleneksel bir ABD müttefiki ve petrol kaynakları nedeniyle önemli bir ülke olarak gördüğü için Kral Muhammed bin Selman'a ("MBS") dostça yaklaşmışken, Biden yönetimi (ve onun basın müttefikleri) sözde insan hakları ihlalleri hakkında ahlak dersi vererek ve İran'ın ABD'ye karşı içgüdüsel düşmanlığına rağmen, ABD'nin gerçek çıkarlarıyla ilgisi olmayan ideolojik nedenlerle İran'a yaklaşarak ABD-Suudi ilişkilerini ciddi şekilde bozdular. Suudi Arabistan gibi Türkiye de, Vaşington basınında şu anda moda olan görüş ne olursa olsun, stratejik konumu ve bölgesel önemi nedeniyle Trump tarafından geliştirilmeye değer bir NATO müttefiki olarak görülüyor.

Partizan farklılıklar Amerikan tarihindeki her seçimde merkezi bir rol oynamıştır ve Soğuk Savaş'ın sona ermesinden sonra daha da kutuplaşmış ve kutuplaştırıcı hale gelmiştir. Komünizmin varoluşsal tehdidi ortadan kalktığına, Amerikan siyasi yapısı bütünlüğünü kaybetmiş ve farklı yönlerde doğru hareket etmeye başlamıştır. Çoğu ülkede bu bir sorun teşkil etmezken, Amerikan siyasi düşüncesine has ahlakçılık ve istisnacılık bu eğilimi güçlendirmiş ve orta yolun daralmasına neden olmuştur. Dolayısıyla, 2024 seçimlerindeki partizan farklılıklar 2020 ve 2016'da olduğundan yalnızca niceliksel olarak daha güçlüdür.

Doç.Dr.. Anton Fedyashin
American Üniversitesi, Washington D.C.

Asıl belirleyici olan mevcut başkanın yaşı ve Cumhuriyetçi rakibinin açıklamalarının skandal değeri olacaktır. Sonucu tahmin etmek mümkün değil ancak Biden'ın yaz aylarındaki DNC Kongresinde delegelerini yedek bir adaya devretmesi muhtemel. Tahminler açısından takip edilmesi gereken kişi, her başkanlık seçiminden önceki yaz boyunca Washington Post'ta ünlü seçim sonucu tahmini köşesini yayınlayan Amerikan Üniversitesi'nden Dr. Alan Lichtman'dır. Beyaz Saray'ın Anahtarları adlı kitabı, başkanlık seçimlerini etkileyen en önemli faktörleri analiz eden en iyi rehber olma özelliğini korumaktadır.

Seçimi kazanan herhangi bir Demokrat, Biden'ın Ukrayna'ya yönelik politikasını devam ettirecektir. Trump dışında herhangi bir Cumhuriyetçi de aynı şeyi yapacaktır ama Trump'ın Amerikan politikasını yeniden değerlendirmesi daha muhtemel görünüyor. Ancak, desteği azaltmaya karar verirse ya da müzakere edilmiş bir çözümde ısrar ederse, Vaşington'daki daimi bürokrasi her fırsatta bunun uygulanmasını engelleyecektir. Dolayısıyla savaş, Ukrayna müzakere etmeye karar verene ya da Ruslar Ukrayna ordusunu tamamen tüketene veya ölümcül bir darbe indirene kadar devam edecek.

Ben 2024 seçimlerini kim kazanırsa kazansın ABD'nin Türkiye politikasında köklü bir değişiklik öngörmüyorum çünkü bu ilişkide asıl belirleyici olan Ankara Vaşington değil. Erdoğan iktidarda kaldığı sürece bu ilişkinin temposunu ve melodisini belirleyen lider Erdoğan olacaktır.

Nicholas Danforth

Editör *War on the Rocks*, Kıdemli Araştırmacı, ELIAMEP, Washington D.C.

Hepimizi dehşete düşüren bir şekilde Vaşington'da dış politika geleneksel olarak ABD seçimlerini sadece uç noktalarda etkilemektedir. Bu yıl iki aday arasındaki dış politika farklılıkları her zamankinden daha keskin olsa da, iç siyaset vizyonlarındaki farklılıklar daha da keskin, bu da çok daha yüksek risklere rağmen göreceli etkinin aynı kalabileceği anlamına geliyor. İronik bir şekilde, en çok konuşulan etkilerden biri, küçük ama potansiyel olarak önemli sayıda yenilikçi ve Arap-Amerikalı seçmenin, Biden'ın politikasının Trump'inkinden yeterince farklı olmadığını düşündükleri için tam da evde kalabilecekleri Gazze'deki savaştan kaynaklanıyor.

Biden kazanırsa, giderek zayıflayan bir yönetim her yeni yardım paketi için Kongre ile daha fazla mücadele etmek zorunda kalacağından, ABD'nin Ukrayna'ya verdiği desteğin yavaş yavaş erozyona uğradığını görebiliriz. Trump'ın kazanması halinde ise çok daha dramatik bir dönüş yaşanacaktır. Trump yönetimi altında ABD'nin Ukrayna'ya her türlü desteği kesmemesi için hiçbir neden yok. Trump çatışmadan tamamen elini eteğini çekebilir, Putin ile ateşkes için arabuluculuk yaparak yüksek profilli bir rol oynamaya çalışabilir ya da tutarsız ve öngörülemez bir şekilde her ikisini de aynı anda yapmaya çalışabilir. Elbette bunun nasıl sonuçlanacağı Avrupa ülkeleri, Rusya ve Ukrayna'nın Vaşington'un revize edilmiş pozisyonuna nasıl tepki vereceğine bağlı olacak.

Eğer Biden kazanırsa, değişim olasılığı çok düşük. Biden'ın ekibi Ankara'ya yönelik düşük profilli politikasından (low key policy) memnun görünüyor, gerektiğinde işbirliğini zorlamak ve ikna etmek için özenle çalışıyor, mümkün

olduğunda ilişkileri geliştirmek için fırsatlar arıyor, ancak genel olarak beklentileri mütevazı tutuyor ve diğer acil konulara odaklanıyor. Eğer Trump kazanırsa, muhtemelen daha inişli çıkışlı bir dönem bizi bekliyor olacak. Son Trump yönetimine damgasını vuran kişiselleştirilmiş siyasete geri dönüş, çok daha fazla iniş ve çıkış potansiyeli taşıyor. Bununla birlikte, Kongre muhtemelen ikili ilişkilerin ciddi bir şekilde derinleşmesi üzerinde bir kontrol unsuru olarak kalacaktır. Demokratlar Trump'ın yurtdışındaki diğer otoriter liderlerle olan bağlarına karşı çıkmaya hevesli olacak ve Cumhuriyetçiler de muhtemelen Türkiye'nin Yunanistan, Kıbrıs, Ermenistan ve İsrail politikalarına karşı çıkmaya devam edecektir.

Genel bir kural olarak, Amerika Birleşik Devletleri'nde çok az sayıda seçmen dış politikayı bir Başkan seçerken en önemli motivasyonları arasında saymaktadır. Ancak, son iki seçimin yakınlığı, ince farklarla, herhangi bir konunun bir eyaleti şu ya da bu yöne çevirmeye yetecek kadar oyu belirleyebileceğini göstermektedir. Buna ek olarak, dış politika söz konusu olduğunda her iki adayın da farklı ve ciddi sorumlulukları var.

James Ryan

Araştırma ve Orta Doğu Programları Direktörü, Dış Politika Araştırma Enstitüsü

Donald Trump'ın Vladimir Putin'e çok daha dostça yaklaştığı düşünülüyor ve Demokrat kamptaki pek çok kişi ikisi arasındaki ilişkinin oldukça yozlaşmış olduğuna inanıyor. Joe Biden, 7 Ekim'den bu yana Hamas'a karşı yürüttüğü

kampanya sırasında İsrail ile ilişkilerini yönetmesi nedeniyle sol tabanının yoğun baskısıyla karşı karşıya kalmaktadır. Bu durum Biden'a en büyük Arap Amerikan nüfusuna ev sahipliği yapan ve Trump'ı yenmek için kazanmak zorunda olduğu Michigan'da binlerce oya mal olabilir. Bu zayıflıklar göz önüne alındığında, önümüzdeki aylarda İsrail, Rusya veya Çin'e yönelik öngörülemeyen önemli bir rota düzeltmesi olmadığı takdirde, her iki adayın da kampanya yolunda dış politikayı küçümsemesini bekliyorum.

Donald Trump'ın zaferi, en hafif tabirle Rusya'ya karşı daha esnek bir politika izlenmesine yol açacaktır. Eğer Trump'ın seçim kampanyasında söylediklerine inanacak olursak, Rusya'nın Doğu Avrupa'daki NATO üyelerine yönelik tehditlerine davetiye çıkaracak ve ABD'nin 5. Madde uyarınca sağlamakla yükümlü olduğu yardımları reddedecektir. Ancak son zamanlarda da gördüğümüz gibi, ABD'nin Rusya politikasında yapılacak herhangi bir değişikliğin etkinliği büyük ölçüde Kongre'ye de bağlıdır. Kongre'de Putin'e karşı iki partili oldukça geniş bir antipati varken, Ukraynalılara savaşta kullanmaları için daha fazla malzeme desteği verilip verilmeyeceği ve ne kadar verileceği konusunda da önemli bir anlaşmazlık var. Bu anlaşmazlık partizan çizgileri de aşıyor - her iki partide de giderek artan izolasyonist kamplar var ve Amerikan halkı genel olarak giderek daha fazla savaş yorgunluğu yaşıyor. Hem Ukrayna hem de İsrail için fon sağlamaya yönelik en son başarısız girişimde gördüğümüz gibi, Temsilciler Meclisi GOP liderliği bu gerçekler karşısında oy saymakta zorlanıyor. Bu faktörler, Amerika'nın müttefik ve ortaklarının zor durumda kaldıklarında desteklerine ne kadar güvenebilecekleri konusunda belirsizliğin artmasına neden olmaktadır.

İsveç'in NATO'ya girmesine yönelik oylama ne kadar engellenmiş olursa olsun, sonucun Biden yönetiminin Ankara'ya bakışını bir nebze olsun iyileştirdiğine inanıyorum. Senatör Bob Menendez'in Dış İlişkiler Komitesi'nden çıkarılması da ilişkilerin düzelmesi için olumlu bir işaretti. Biden'ın yeniden seçilmesi halinde bu eğilim devam edebilir ancak Türkiye'nin Suriye ve Irak'taki faaliyetlerini genişletmesi bunu tehlikeye atabilir. İkinci bir Biden yönetimi altında ilişkilerin güvenlikle ilgili konulara odaklanmasını bekliyorum, ancak Ankara'nın son zamanlarda benimsediği daha ortodoks ekonomi yaklaşımına sadık kalması ve demokrasi ve insan hakları gibi endişe verici alanlarda taviz vermesi halinde

ekonomik işbirliği ve yatırımların artması için potansiyel var. Trump göreve gelirse, Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın Suriye konusunda bir kez daha çok esnek bir muhatap bulmasını bekleyebilirim. Erdoğan ve Trump arasındaki ilişkinin Türkiye lehine güçlü bir şekilde gelişeceğine dair şüphelerim var ancak Trump'ın önceki dönemi tüm politika alanlarında değişken bir potansiyel olduğunu gösteriyor. Erdoğan ve Hakan Fidan bunu fırsatçı bir olasılık olarak değerlendirebilir ve Biden ile oldukça soğuk olan ilişkilerine tercih edebilirler.

Dr.. Samuel J. Hirst
Bilkent Üniversitesi, Ankara

ABD'de 2024 yılında yapılacak başkanlık seçimleri ile ilgili konuşmalarda genellikle üç önemli dış politika konusu ele alınıyor: ABD'nin Çin ile ilişkileri; Rusya-Ukrayna çatışması ve İsrail-Hamas çatışması. Bununla birlikte, önümüzdeki seçimlerde dış politikanın ekonomiden daha az önemli olması oldukça muhtemel. Şu anda ekonomik göstergeler, iktidardaki Demokrat Parti'nin Biden yönetiminde ekonominin performansından faydalanabileceğini gösteriyor.

Ancak anketler seçmen duyarlılığının daha az olumlu olduğunu söylüyor. İşsizlik ve enflasyon mevcut seviyelerde kalırsa, sonbaharda duyarlılık iyileşebilir. Eğer durum böyle olmazsa, seçim kampanyalarına iç meselelerin hakim olması muhtemel. Eğer anketler seçmenlerin Demokratların ekonomi yönetimini büyük ölçüde onayladığını gösterirse, o zaman dış politika iki partinin daha aktif bir şekilde karşı karşıya geleceği bir alan olabilir. Ancak bu durumda bile, iki partinin

seçim sonrasında kazananın elini güçlendirecek taban tabana zıt pozisyonlar alacağını görmek zor. Örneğin İsrail-Hamas çatışmasını ele alacak olursak, her iki taraf da bir yandan ABD'nin İsrail'e verdiği desteğe şüpheyile yaklaşan genç seçmenleri, diğer yandan da İsrail yanlısı bağışçıları ve lobi çıkarlarını yabancılaştırmaktan çekinecektir.

ABD'nin Ukrayna'ya desteği konusunda, iki parti arasında diğer iki önemli dış politika konusuna kıyasla daha net farklılıklar söz konusu. Donald Trump'ın etkisi altındaki Cumhuriyetçi Parti, Ukrayna'ya ayrılan yardım miktarı konusunda endişelerini dile getirerek Vladimir Putin ve Rusya ile uzlaşma arayışına girmeyi tercih edebileceğini belirtti. ABD'de 2024 yılında yapılacak başkanlık seçimlerini Cumhuriyetçilerin kazanması, ABD'nin Ukrayna'ya yaptığı yardımların azalması riskini de beraberinde getirecektir. Ancak Cumhuriyetçi bir yürütme organının mevcut politikayı ne kadar değiştirebileceğinin de sınırları var. Putin şu ana kadar Rusya'nın belirtilen maksimalist hedeflerinden ödün verme konusunda herhangi bir isteklilik göstermedi. Avrupalı müttefiklerin Ukrayna'ya uzun vadeli destek taahhüdünde bulunduğu bir ortamda, Cumhuriyetçi bir yönetim Putin'in politikasını, ABD'nin herhangi bir müzakereyi karşılıklı tavizlerin verildiği bir vaka olarak göstermesine izin verecek şekilde değiştirmesine bağlı olacaktır. Şu ana kadar Putin'in eylemleri, uzun vadeli eğilimleri Rusya'nın mevcut savaş hedeflerine ulaşması lehine gördüğünü gösteriyor. Başkanlık seçimlerini Cumhuriyetçilerin kazanması ve Ukrayna'ya yapılan askeri yardımın azaltılması Putin'i mevcut savaş hedeflerinden taviz vermeye pek teşvik etmeyecektir.

2024'teki başkanlık seçimlerini kim kazanırsa kazansın, Türkiye ile ikili ilişkilerde herhangi bir iyileşme olasılığı üzerinde önemli bir kontrole karşı karşıya kalacak: mevcut Türk hükümetinin siyasi değerlerini ve bir müttefik olarak güvenilirliğini sorgulayan kongre hissiyatı. Türkiye'nin Rusya-Ukrayna çatışması ya da İsrail-Hamas çatışması gibi ABD'nin diğer kilit dış politika sorunlarından birinin çözümünde kilit bir ortak olarak görülmesi halinde bu olumsuz algının üstesinden gelmek mümkün olabilir. Ancak bu pek olası görünmüyor. ABD-Türkiye ilişkilerinin büyük ölçüde iki taraflı olarak devam etmesi ve iki ülkeyi bir araya getirecek bir dış etken olmadığı sürece her iki tarafta da mevcut kararsızlığın sürmesi muhtemel.

****Çeviren:** Melike Bozkurt, Loughborough Üniversitesi